

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 01 Temmuz 2025

Sayı : 12344

30162

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından Anayasa'nın 98. Ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.

S. SUIÇMEZ

Sibel SUIÇMEZ
Trabzon Milletvekili

30 Mayıs 2025 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Yeni Yatırım Teşvik Sistemiyle iller yeniden sınıflandırılmış, yatırım ortamının iyileştirilmesi ve üretimin ülke geneline dengeli dağılması hedeflenmiştir. Ancak Trabzon ili, yaşadığı ekonomik gerilemeye rağmen yeni sistemde de yine 3. bölge teşvik grubunda bırakılmıştır.

Oysa Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Trabzon, 2012 yılında kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hasıla bakımından 35. sırada iken, 2025 itibarıyla 53. sıraya kadar gerilemiştir. Aynı şekilde Trabzon'un da içinde yer aldığı TR-90 kalkınma bölgesi, 10 yıllık süreçte 17. sıradan 22. sıraya düşerek, tüm bölgeler içinde en fazla gerileyen bölge olmuştur.

Bu ciddi gerilemeye rağmen Trabzon'un teşvik sisteminde 3. bölgede tutulmaya devam etmesi, bölge iş dünyasında ve reel sektörde hayal kırıklığı yaratmıştır. Karadeniz'in yatırımcı ilgisini çekme kapasitesi, özellikle Marmara'daki sanayi kollarının Anadolu'ya taşınması politikası çerçevesinde göz önüne alındığında, bu teşvik dereceleriyle Trabzon'un yatırımcı çekebilmesi mümkün değildir.

Trabzon'un iç dinamikleri, coğrafi ve lojistik zorlukları, arsa kısıtlılığı ve işgücü maliyetleri gibi dezavantajları da göz önünde bulundurulduğunda, kentin hâlâ 3. bölgede tutulması açık bir haksızlıktır. Bu karar bölgesel eşitsizlikleri artırmakta, Trabzon'u yatırım rekabetinde geri plana itmektedir.

Bu nedenle, Trabzon'un ekonomik gerçeklerine uygun olarak 5. veya 6. teşvik bölgesine alınması, kalkınma önceliği olması gereken bu ilin ülke ekonomisine katkısının artırılması açısından kaçınılmazdır.

Bu bağlamda;

1. Yeni Yatırım Teşvik Sistemi'nde illerin teşvik gruplarına ayrılmasında kullanılan kriterler nelerdir?

2. Kişi başına düşen gelir sıralamasında 18 sıra gerileyerek 53. sıraya düşen Trabzon'un, hangi teknik gerekçeyle 3. bölgede tutulması uygun görülmüştür?
3. TR-90 bölgesinin son 10 yılda 5 sıra birden düşerek kalkınma ajansları içinde en fazla gerileyen bölge olmasına rağmen, bu durum yeni teşvik sisteminde neden göz önünde bulundurulmamıştır?
4. Doğu Karadeniz kıyı illerinin gelişmişlik düzeyleri birbirine yakın olmasına rağmen, farklı teşvik derecelerinde yer alması bölgeler arası rekabeti bozmamakta mıdır? Bu durum, yatırımın komşu illere veya yurtdışındaki alternatif bölgelere (örneğin Gürcistan) kaymasına neden olmayacak mıdır?
5. Yeni teşvik sisteminde Trabzon için belirlenen dört sektöre özel destek dışında kalan sektörlerde faaliyet gösteren işletmelerin durumuna ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır? Bu sektörlerin teşvik dışı kalmasının ekonomik sonuçları nelerdir?
6. Trabzon'un 5. ya da 6. bölge teşviklerinden faydalanması yönünde yerel yönetimlerin, meslek örgütlerinin ve iş dünyasının yaptığı çağrılar neden dikkate alınmamıştır? Bu talepleri karşılayacak yeni bir güncelleme yapılması planlanmakta mıdır?
7. Stratejik ve teknolojik yatırımların bölge ayrımı olmaksızın destekleneceği ifade edilmiştir. Trabzon'un bu kapsamdaki yatırımlardan somut olarak nasıl faydalanacağına ilişkin herhangi bir özel teşvik veya destek planlaması var mıdır?
8. Mevcut teşvik seviyesiyle Trabzon'a yeni yatırımcı çekilememesi, mevcut firmaların da üretimlerini başka illere kaydırması riskini doğurmaktadır. Bu durumun yaratacağı istihdam ve ekonomik kayıpları önlemeye yönelik bir planınız var mıdır?